

Mindre Meddelelser:

Udmærkelse til Dr. Lauge Koch.

Daly-Medaillen, som uddeles af American Geographical Society, er for Aaret 1930 tildelt Dr. Lauge Koch.

Overrækkelsen fandt Sted ved en Reception i den amerikanske Legation den 18. September 1931, hvor Chargé d'affaires, Mr. North Winship, i Nærværelse af en Kreds amerikanske og danske Herrer, hvoriblandt Statsminister Stauning, i smukke Ord hyldede Dr. Lauge Koch for hans Indsats i arktisk Forskning.

Société de Géographie, Paris

Société de Géographie, Paris, har fra September forandret Format og Udstyr for sit Tidsskrift „La Géographie“, som for Fremtiden under Titlen „Terre, Air, Mer“, skal fremtræde i større Format paa glittet Papir. Det er Hensigten i større Omfang end hidtil at bringe Illustrationsmateriale. Den indførte Forandring vil utvivlsomt vise sig at være et Gode saavel for Selskabet som for Værdien og Udbredelsen af de i det gamle, ansete Tidsskrift offentliggjorte Arbejder.

Citroën-Ekspeditionen.

I Automobil fra Middelhavet til det Stille Ocean.

Dette store Foretagende bestaar i, at to Automobilkaravaner, hvoraf den ene er udgaaet fra Syrien og den anden fra Peking, forsøger at samles i Kashgar i Centralasien. Det er Planen, at Peking-Gruppen derefter skal forsøge at naa frem til Middelhavet og den anden til det Stille Ocean.

Middelhavs-Holdet er begyndt Rejsen i Beirut og er kørt over Bagdad, Teheran, Kabul og befinder sig i Øjeblikket i Pamir. Imidlertid synes dette Hold at have mødt saadanne Vanskeligheder, at man har set sig nødsaget til at forlade Automobilerne i Hounza (Pamir), 90 km N. O. for Ghilghit, og det anses for tvivlsomt, om Vognene kan føres videre. Mandskabet er fortsat med sædvanlig Karavaneudrustning mod N. O. med Kashgar som Maal.

Peking-Holdet avancerer tilfredsstillende og er, naar dette læses, rimeligvis ankommen til Kashgar. Om det vil lykkes at føre Vognene ad een eller anden Vej ud til Middelhavet, vil Fremtiden vise.

Hvide Sande.

For at tilvejebringe en endelig Ordning af Afløbsforholdene ved Ringkøbing Fjord er der i de sidste 3 Aar ved Hvide Sande foretaget store Arbejder, som er udført af forskellige danske Vandbygningsfirmaer for et samlet Beløb af ca. 5 Millioner Kroner. Her gravede man allerede i Aaret 1910 en lille, aaben Kanal, som imidlertid viste sig uegnet til Formaålet, idet der ved Højvander gik

store Masser af Saltvand ind gennem Løbet og foraarsagede skæbnesvangre Oversvømmelser i de frugtbare Engstrækninger omkring Fjorden. Det ud- og indstrømmende Vand udvidede Kanalen, saaledes at dennes Bredde mangedobledes fra 26 m til ca. 300 m; derved steg Voldsomheden af Oversvømmelserne, og efter flere forgæves Forsøg paa at tæmme Vandet ved Betondæmninger maatte man til sidst (1915) lukke Løbet igen uden at have opnaaet den tilsigtede Regulering af Fjordens Afløb. Der blev saa gravet en lille Kanal gennem Klitten ved Gjødelen, Nord for Nymindegabs Kro, og dette Løb begyndte straks paa Grund af Kyststrømmen at flytte sig mod Syd, saaledes som Udløbet fra Fjorden har gjort saa langt tilbage, vore Oplysninger om denne Del af Danmark rækker.

I 1914 blev der saa nedsat en Kommission, hvis Betænkning (21. September 1915) gik ud paa, at der burde anlægges et sikret Afløb med to Sluser, en Frisluse samt en Skibsfartssluse til Brug for mindre Fartøjer, hvorved navnlig var tænkt paa Fiskekuttere. Ved Lov af 29. Marts 1924 blev det besluttet at udføre et Arbejde af denne Udstrækning, og i Aar er det lykkedes at fuldende det.

Den nu aabnede Hvide Sande Kanal er spærret af to Sluseanlæg, nemlig en Afløbssluse til Regulering af Vandstand og Saltholdighed i Fjorden samt en Kammersluse 34 m lang, 8,5 m bred og en Vanddybde af ca. 4 m. Udløbet i Vesterhavet er fastlagt mellem to Ledeværker, Høfder, der fra Klitten skyder sig ud i Havet. Det menes, at den fra Fjorden udgaaende Strøm vil være tilstrækkelig stærk til at forhindre Tilsanding, og at Løbet paa den Maade skal kunne bevare sin nuværende Dybde og Sejlbarhed.

Aabningen af den nye Forbindelse mellem Ringkøbing Fjord og Havet skete den 30. August d. A., og man tog derefter fat paa Lukningen af Udløbet ved Gjødelen, hvilket tilendebragtes den 18. September.

Livsvilkaar for Dyr og Planter i Fjorden har under disse Forhold været meget skiftende og har frembudt et værdifuldt Studieobjekt. Allerede i det klassiske Værk af H. A. Rambusch foreligger et yderst interessant og for Kendskabet til den jyske Vestkyst vigtigt Materiale, senere har A. C. Johansen givet en Fremstilling af de Ændringer i Ringkøbing Fjords Fauna, der indtraadte ved Anlægget af den første Hvide Sande Kanal, og gennem de sidste Aar har man fulgt Udviklingen af Livet i Fjorden ved omfattende Undersøgelser af zoologisk og botanisk Art.

Man maa nu haabe, at det gamle og overmaade vanskelige Problem, Ringkøbings Fjords Afløb og Vandstandens Regulering, har fundet sin endelige Løsning, og at den trufne Ordning maa vise sig at svare til de stillede Forventninger og blive til Gavn for hele Egnen omkring Fjorden. N. N.

Litteratur om Ringkøbing Fjord:

Rambusch, S. A.: Studier over Ringkøbing Fjord. København 1900.

Johansen, A. C.: Om Forandringer i Ringkøbing Fjords Fauna. Kbh. 1913.

Kommissionsbetænkningen af 21. September 1915.

Lillelund, C. F.: Det nye Udløb fra Ringkøbing Fjord ved Hvide Sande. Ingeniøren Nr. 41. Okt. 1931.

Indbyggerne paa St. Kilda har forladt deres Ø.

Ude i det atlantiske Ocean ca. 60 km N.V. for Hebriderne ligger en Gruppe Smaaøer, hvoraf den største, St. Kilda, fra gammel Tid har været beboet. Øerne bestaar for største Delen af basaltiske Bjærgarter og hører til den store